

Saksnr.: 2020/5857
Dokumentnr.: 78
Løpenr.: 11182/2021
Klassering: G03
Saksbehandler: Martine Bjar Manskow

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	21.01.2021	

Forskrift om forebygging av koronasmitte i Fredrikstad, Viken – endring i forskrift

Ordførers innstilling

Ordfører anbefaler formannskapet å fatte følgende vedtak:

1. Lokal forskrift om forebygging av koronasmitte, Fredrikstad kommune, Viken, vedtas jf. vedlegg 1, med følgende endring:
§ 3, underpunkt 3, endres til:
3. Organisert trening for barn og unge under 20 år.
2. Forskriften trer i kraft 22.01.2021 kl. 00.00.
3. Fredrikstad kommune slutter seg til nasjonal anbefaling for barn- og unges fritidsaktiviteter. Det betyr at barn og unge under 20 år kan delta på fritidsaktiviteter som normalt, både ute og inne, innrammet av de anbefalinger og regler som gjelder for aktivitetene.
4. Kriseledelsens øvrige vurderinger, anbefalinger og tiltak tas til orientering.

Fredrikstad, 20. januar 2021

Kort begrunnelse for eventuelt endret innstilling fra ordfører

Aldersgruppen ungdom over ungdomsskolealder har opplevd en stor tiltaksbyrde over tid. Det anbefales derfor at også disse nå kan delta i fritidsaktiviteter. Det begrunnes i at manglende idretts- og fritidsaktivitet er en byrde i seg selv, og at idrettsforeninger og lag og foreninger rapporterer om faren for frafall og dermed varig inaktivitet for gruppen. Dette vurderes som en ikke ønsket utvikling, som vil kunne påføre individer og samfunnet skade.

Kommunedirektørens kommentar

Ingen kommentar.

Kommunedirektørens forslag til innstilling

1. Lokal forskrift om forebygging av koronasmitte, Fredrikstad kommune, Viken, vedtas jf. vedlegg 1.
2. Forskriften trer i kraft 22.01.2021 kl. 00.00.
3. Kriseledelsens øvrige vurderinger, anbefalinger og tiltak tas til orientering.

Sammendrag

I forbindelse med utbruddet av covid-19 og koronapandemien er det, siden 12.03.2020, iverksatt en rekke nasjonale og lokale smitteverntiltak.

Fredrikstad kommune har siden bystyrets møte 03.12.2020 hatt lokal forskrift om forebygging av koronasmitte. Nåværende forskrift løper fram til og med 21.01.2021.

Fredrikstad kommune vedtok i formannskapets møte 06.01.2021 en videreført lokal forskrift, som var tilpasset nasjonale råd og regler gjeldende fra 04.01.2021. Der det ble gjort nasjonale innstramminger i regler og føringer, ble disse ikke gjentatt i lokal forskrift.

Regjeringen kunngjorde 18.01.2021 at de strenge nasjonale tiltakene i hovedsak videreføres for å stoppe en ny smittebølge, men at det gjøres noen lettelsener for barn og unge. Det nasjonale tiltaksnivået for skoler nedjusteres til gult nivå, og lokale idretts- og fritidsaktiviteter for barn og unge frarådes ikke lenger. Anbefalingen om å unngå besøk hjemme videreføres ikke, men alle bør fortsatt begrense sosial kontakt.

Basert på råd fra Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Fredrikstads kommuneoverleger anbefaler kommunedirektøren at Fredrikstad kommune fortsetter å kommunisere de forsterkede nasjonale koronarådene svært tydelig til kommunens innbyggere, supplert med noen lokale anbefalinger og tiltak, og noen lokale smittevernregler regulert i justert lokal forskrift.

Påbud om bruk av munnbind på offentlig sted og i kollektivtrafikken, samt antallsbegrensning i butikker og på kjøpesentre foreslås videreført. Stenging av bingoer, spillehaller, bowlinghaller, lekeland o.l. samt svømmehaller foreslås videreført, med enkelte unntak. Det foreslås at treningssentre kan åpne for individuell aktivitet, men ikke gruppetimer.

Etter Stortingets vedtak om lettelsener i nasjonale skjenkereglene 19. januar, foreslås det igjen en lokal forskriftsbestemmelse som begrenser alkoholserveringen.

Vedlegg

1. Lokal forskrift om forebygging av koronasmitte, Fredrikstad kommune, Viken

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Rundskriv om kommunale smitteverntiltak, revidert 17. desember 2020.
2. Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften)
3. Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)
4. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
5. Langsiktig strategi og plan for håndteringen av covid-19- pandemien og justering av tiltak, vedtatt av regjeringen 7. mai 2020

Saksopplysninger

I forbindelse med utbruddet av covid-19 og koronapandemien er det, siden 12.03.2020, iverksatt en rekke nasjonale og lokale smitteverntiltak.

Fredrikstad kommune vedtok i bystyrets møte 03.12.2020 lokal forskrift om forebygging av koronasmitte. Forskriften ble 17.12.2020 videreført med enkelte tillegg og innskjerpinger, og med gyldighet til og med 07.01.2021. Regjeringen kunngjorde 03.01.2021 at flere nasjonale smitteverntiltak ble innført fra 04.01.2021, med varighet til og med 18.01.2021. Fredrikstad kommune vedtok i formannskapetets møte 06.01.2021 en videreført lokal forskrift, som var tilpasset nasjonale råd og regler gjeldende fra 04.01.2021. Der det ble gjort nasjonale innstramminger i regler og føringer, ble disse ikke gjentatt i lokal forskrift.

Regjeringen kunngjorde 18.01.2021 at de strenge tiltakene i hovedsak videreføres for å stoppe en ny smittebølge, men at det gjøres noen lettelsener for barn og unge. Det nasjonale tiltaksnivået for skoler nedjusteres til gult nivå, og lokale idretts- og fritidsaktiviteter for barn og unge frarådes ikke lenger. Anbefalingen om å unngå besøk hjemme videreføres ikke, men alle bør fortsatt begrense sosial kontakt.

Nasjonale smitteverntiltak

Det nasjonale smitteverntiltakene som nå gjelder omfatter følgende:

Anbefalinger for alle i hele landet

Sosial kontakt

- Alle bør begrense sosial kontakt i størst mulig grad. Det oppfordres til å møte andre utendørs, og ikke ha besøk av flere enn 5 gjester i tillegg til de som allerede bor sammen. Dersom alle gjestene kommer fra samme husstand, kan man være flere, men man må likevel ikke være flere enn at man kan holde avstand. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort. (Nytt)

Reiser

- Ikke gjennomføre reiser i inn- og utland, med mindre det er nødvendig. Reiser til studiested kan fortsatt regnes som en nødvendig reise, mens reiser for å delta på arrangementer i utgangspunktet ikke anses som en nødvendig reise. Hytteopphold i Norge med folk du bor sammen med frarådes fortsatt ikke, innenfor de lokale og nasjonale rådene og reglene som gjelder. (Nytt)

Høyere utdanning

- Alle universiteter, høgskoler og fagskoler bør bruke digital undervisning der dette er mulig. Alle planlagte arrangementer bør være digitale, og større forelesninger og sammenkomster bør unngås. Studenter i områder uten høy smitte bør få mulighet til fysisk undervisning minst en gang i uken når det er mulig å gjennomføre i mindre grupper og i tråd med smittevernveilederne. (Nytt)

Idretts-, fritids- kultur- og livssynsarrangementer

- Barn og unge under 20 år kan trene og delta på fritidsaktiviteter som normalt, både ute og inne. De kan også unntas fra anbefalingen om 1 meters avstand når det er nødvendig for å drive med aktiviteten. For barn og unge kan ordinær treningsaktivitet internt i klubber, lag og foreninger derfor gjennomføres, men kamper, cuper, stevner mv. må fortsatt utsettes. (Nytt)
- For voksne videreføres anbefalingen om ikke å drive organisert aktivitet innendørs. Utendørs kan voksne trene dersom det er mulig å holde god avstand.
- Toppidretten anbefales å utsette alt seriespill i to uker. Norges Idrettsforbund bes om å koordinere dette med særforbundene. (Nytt)
- Kulturarrangement som forestillinger, oppvisninger m.v., samt kurs/konferanser og tros- og livssynsremonier utsettes dersom disse samler personer fra flere kommuner. Folk bes om å respektere begrensninger som arrangøren informerer om når det gjennomføres arrangementer forbeholdt innbyggere i en enkelt kommune. Dette omfatter både utendørs og innendørs arrangementer, men ikke begravelser. (Nytt)

Arbeidsplasser

- Hjemmekontor anbefales for alle som har mulighet til dette.

Regler for hele landet (regler er tatt inn i oppdatert covid-19-forskrift)

Private sammenkomster og arrangement

De fleste private sammenkomster og arrangementer bør utsettes eller avlyses. Om de likevel må avholdes, gjelder følgende regler:

- Maksimalt ti personer på private sammenkomster utenfor eget hjem, som for eksempel en bursdag i leid lokale. Dersom den private sammenkomsten er utendørs, er grensen 20 personer. (Nytt)

- Maksimalt ti personer på innendørs idrettsarrangement, kulturarrangement, seminarer, livssynssamlinger, seremonier mv., likevel 200 personer hvor alle i publikum sitter i fastmonterte seter. I begravelser kan det være opp mot 50 personer, selv om setene ikke er fastmontert.
- Maks 200 personer på arrangementer utendørs, likevel 600 personer hvor alle i publikum sitter i fastmonterte seter.
- Helsedirektoratet vil få i oppdrag å vurdere om kravet til fastmonterte seter for å ha inntil 200 eller 600 deltakere på arrangement, bør erstattes med andre krav, for eksempel krav til tilviste faste sitteplasser. (Nytt)

Uteliv og serveringssteder

Stortinget har den 19.01.2021 bedt regjeringen sikre at kommuner med lavt smittetrykk skal kunne tillate alkoholserving i forbindelse med matserving. Regjeringen har fulgt opp og foreslår nasjonale lettelse i reglene om full skjenkestopp. De vil legge fram et forslag for Stortinget hvor alkoholserving i sammenheng med matserving kan skje fram til kl. 00.00, og at nye gjester ikke kan slippes inn etter kl. 22.00. De nye reglene er foreslått å gjelde fra og med 22.01.2021

Alle tiltakene varer så lenge det er behov for dem, men regjeringen vil fortløpende vurdere situasjonen.

Smittesituasjonen lokalt og nasjonalt

Smittesituasjonen nasjonalt er fortsatt usikker. Det er foreløpig ikke mulig for Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet å vurdere hvor stor effekt tiltakene som ble innført 4. januar har hatt. Likevel velger regjeringen å gjøre enkelte lettelse i de strengeste nasjonale tiltakene, fordi det er tegn til at smitten flater ut.

En tredje smittebølge vil gjøre det svært krevende å få gjennomført vaksineringsen av befolkningen. Mange ansatte i helse- og omsorgstjenesten er nå slitne, etter stort arbeidspress over lang tid. Derfor mener regjeringen at man trenger nasjonale tiltak for å unngå at en ny smittebølge legger press på helsetjenesten og gjør vaksineringsen mer krevende.

I mange av de europeiske landene er det portforbud, lock down, stor bekymring for rask spredning av det britiske muterte viruset, mange dødsfall og et helsevesen som kneler.

På nasjonalt nivå har smittetallene økt inn i det nye året. Det er betydelige forskjeller i smitten rundt om i landet. Regjeringen oppfordrer lokale myndigheter til å vurdere strengere tiltak i områder med mye smitte.

Smittesituasjonen lokalt har vært preget av stabilt høye tall over flere uker, med unntak av uke 2, hvor det har vært nedgang i tallene.

I uke 2 var det registrert 96 nye smittede, i uke 1 var antallet 148 og i uke 53 var antallet 149. Andel positive blant testede var i uke 2 på 5 prosent, uke 1 på 6 prosent og uke 53 på 11,7 prosent.

Forholdet til nabokommunene

Fredrikstad og Sarpsborg har dialog gjennom egne møter for å utveksle erfaringer og status mellom kommunene, og felles møter med FHI for vurdering av smittesituasjonen i regionen.

Fra 04.12.2020 hadde Fredrikstad og Sarpsborg likelydende lokale forskrifter, fram til 23.12.2020, da Sarpsborg kommune strammet inn sin forskrift ytterligere. Smittebildet er fortsatt noe ulikt i kommunene.

Hvaler kommune har så langt valgt å følge Fredrikstad kommune, og har innført likelydende forskrift.

Økonomiske konsekvenser

Smitteverntiltak skal framstå som tjenlig etter en helhetsvurdering. Dette innebærer at den helsemessige nytten av tiltaket må stå i forhold til tiltakets øvrige samfunnsmessige konsekvenser. Det må altså gjøres vurderinger av nytten ved tiltaket, opp mot de negative konsekvensene eller belastningen tiltaket medfører, for eksempel om man hindrer prosesser som er nødvendig for å holde samfunnet i gang, og i hvilken grad man griper inn i privatpersoners grunnleggende rettigheter. Dersom nytten av tiltaket er liten eller tvilsom, mens skadevirkningene er store, bør ikke tiltaket iverksettes. Lokale tiltak som har liten smitteverneeffekt, men som har negative konsekvenser for privatpersoner, næringslivet og offentlig tjenesteyting, vil være problematiske.

Konsekvenser levekår/folkehelse

Forskrift om forebygging av koronasmitte i Fredrikstad er begrunnet i hensynet til folkehelsen. Deler av kommunens næringsliv rammes særlig hardt av en del av koronatiltakene.

Stortinget vedtok 19.12.2020 en ny saldering av statsbudsjettet for 2020. Her ble det bevilget 250 millioner kroner til fordeling blant kommuner med arbeidsledighet over landsgjennomsnittet. Bevilgningen skal gi de verst rammede kommunene et økonomisk handlingsrom til å kunne gi kompensasjon til lokalt næringsliv, som rammes av koronapandemien og lokale smitteverntiltak. Fredrikstad kommune ble tildelt 9 330 000 kroner, som frie midler. Ordfører fattet i julen hastevedtak om å sette av det økte rammetilskuddet fra staten på 9 330 000 kroner på eget disposisjonsfond, for bruk i 2021.

Formannskapet behandlet i møte 14.01.21 sak om disponering av ekstraordinært rammetilskudd. Følgende ble vedtatt:

1. Ekstraordinært rammetilskudd for 2020 til kommuner med høy arbeidsledighet på 9 330 000 kroner fordeles som kompensasjon til bedrifter i Fredrikstad kommune som er rammet økonomisk av koronapandemien og lokale smitteverntiltak. Midlene fordeles etter omsetningsfall i november og desember målt mot samme periode i 2019, og for øvrig i tråd med retningslinjer og beregningsmodell beskrevet i saken.
2. Kommunedirektøren bes fordele og utbetale de tildelte midlene på 9,33 millioner kroner, i tråd med vedtatte føringer.
3. Det settes av inntil 2,5 millioner kroner fra smart- og næringsfondet med formål kompensasjon til bransjer/bedrifter som i omfattende grad er rammet av gjeldende lokal koronaforskrift per januar 2021. Bransjer omfattet av punkt 1 inngår ikke her. Tilsvarende retningslinjer som beskrevet i denne saken legges til grunn for beregning og utbetaling.
4. Innkreving av alkoholomsetningsgebyret for 2021 utsettes fra 1.4. til 1.9. Bedrifter som har et betydelig inntektsbortfall eller ingen omsetning i 2021 kan søke kommunen om fritak fra å betale gebyret for inneværende år.

Ansattes medbestemmelse

Hovedtillitsvalgte og sentralt hovedverneombud deltar i krise-/beredskapsledelsens møter, for å ivareta medvirkning og for mulighet til toveis dialog på strategisk nivå.

Vurdering

Fredrikstad kommune har på ukesbasis fortsatt høye smittetall, og har hatt høye tall de siste 10 uker. Uke 2 i 2021 var første uke med noe nedgang i tallene. Kommuneoverlegene

vrderer derfor at situasjonen fortsatt er skjør, og at det er behov for å se an situasjonen i ytterligere 1-2 uker før det kan legges til grunn en reell nedgang i smittetall. Dette ses også i sammenheng med smittesituasjonen i Sarpsborg kommune.

Medisinskfaglig begrunnelse for tiltakene

For å ivareta liv og helse, og unngå kritiske situasjoner der belastningen på helsevesenet blir for stor, testkapasiteten blir presset og smitten når sårbare grupper i stort omfang, anser kommunen det nå som nødvendig å videreføre tiltak for å redusere smitte. Folkehelseinstituttet (FHI) støtter dette synspunktet.

Fredrikstad kommune har fått et klart råd fra FHI om å lette gradvis på tiltakene, fram mot en mer stabilt lav smittesituasjon. Det anbefales derfor en rekkefølge for gjenåpning som baserer seg på forholdsmessighet, det vil si at smitteverneffekten må være større enn de negative tiltakskonsekvensene.

Endringer/lettelser fra nasjonale myndigheter omtales under *saksopplysninger*, og gjentas ikke her.

Lokale regler (forskrift) som foreslås omfatter:

- Munnbind (videreføres)
- Antallsbegrensning i butikker og på kjøpesentre (videreføres)
- Karantene og smittesporing (videreføres)
- Stenging av virksomheter:
 - a) Bingoer, spillehaller, bowlinghaller, lekeland o.l.
 - b) Svømmehaller

Likevel slik at svømmehaller kan holde åpent for:

1. Skole- og barnehagesvømming.
 2. Rehabilitering, opptrening og liknende medisinsk oppfølging, som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør.
 3. Organisert trening for barn og unge som går på skoler med gult tiltaksnivå.
 4. Bading som bare omfatter én husstand eller kohort om gangen.
- Treningssentre kan holdes åpne for individuell aktivitet, men ikke gruppetimer. Avstand må overholdes. (endret)

Servering og skjenkesteder (forskrift)

Stortinget har besluttet noen lettelser i skjenkeforbudet nasjonalt, ved at restauranter skal få skjenke alkohol fram til midnatt, uten adgang for nye gjester etter kl. 22.00. Kommuner med høyt smittepress kan vedta lokale innstramminger i skjenkingen, ut over de nasjonale reglene.

Fredrikstad kommune har fortsatt høye smittetall, og har hatt høye tall de siste 10 uker. Region Nedre Glomma har også høye smittetall, og stedvis høyere enn vår kommune.

I og med at nabokommuner har vedtatt full skjenkestopp også for de kommende ukene, er det medisinskfaglig nødvendig å opprettholde strengere lokale begrensninger i skjenkingen enn de nye nasjonale reglene tilsier, også i Fredrikstad. Det foreslås derfor at spisesteder, det vil si restauranter, kan få skjenke alkohol i direkte forbindelse med matserveringen, fram til kl. 21.00.

Lokale anbefalinger/tiltak

I tråd med nasjonale myndigheters tilråding anbefales lettelser for barn og unge, primært fordi de negative konsekvensene av tiltak over tid anses som store. Lettelser kan også innføres fordi videresmitte, spesielt på ungdomsskolenivået, er lavere.

Nasjonalt tiltaksnivå for ungdomsskoler og videregående skoler nedjusteres nå fra rødt til gult nivå. Kommuner kan selv opprettholde rødt nivå ut uke 3 dersom de har behov for å forberede overgang til gult nivå. Kommuner med høyt smittepress bør vurdere å beholde rødt nivå i ungdomsskoler og videregående skoler, og ved behov vurdere rødt nivå også i barnehager og barneskoler.

- I Fredrikstad har kommuneoverlegene vurdert at ungdomsskolene settes til gult nivå fra uke 4, i tråd med nasjonalt tiltaksnivå. Lokal smittevernmyndighet vil til enhver tid vurdere behovet for akutt overføring til rødt tiltaksnivå, eller stenging av enkeltskoler, dersom smittesituasjonen tilsier dette.
- I tråd med at tiltaksnivået i ungdomsskolene settes på gult, kan fritidsaktiviteter for barn/unge til og med ungdomsskolealder nå gå som normalt, ute og inne. Avstand skal likevel tilstrebes i alle situasjoner, bortsett fra der kontakt er nødvendig for å utøve aktiviteten (eks. fotball, teater, etc.). Kamper, cuper, stevner mv. må fortsatt utsettes.
- Kulturskolen gjenopptar sitt ordinære tilbud, og driftes på gult tiltaksnivå fra og med mandag 25. januar 2021, med unntak av gruppeundervisning for elever i videregående skolealder. Sistnevnte vil få et alternativt tilbud.
- Kommuneoverlegene har vurdert at rødt tiltaksnivå beholdes i videregående skoler i Fredrikstad, men at det tas sikte på en ny vurdering av situasjonen i uke 4, med mål om å gå til gult nivå også for disse skolene fra og med uke 5, dersom smittetrykket holder seg på nivå med uke 2 eller lavere.

Sett i sammenheng med at rødt tiltaksnivå beholdes i videregående opplæring, legges det i denne omgang opp til å vente også med andre tiltakslettelse for aldersgruppa i videregående skolealder, fordi det i denne gruppa har vært mer smitte enn i yngre aldersgruppe. Her er det også lagt vekt på situasjonen i Sarpsborg kommune, hvor flere elever reiser på tvers av kommunegrensen. Det tas sikte på å gjøre en ny vurdering av situasjonen i uke 4, med mål om å åpne opp mer her fra uke 5.

- I denne sammenheng gir kommunens kriseledelse en klar anbefaling til innbyggerne om å ikke gjennomføre organiserte fritidsaktiviteter innendørs for ungdom over ungdomsskolealder. Dette starter først opp igjen når tiltaksnivået i videregående opplæring settes til gult. Utendørs kan det trenes, dersom det er mulig å holde god avstand.
- Arrangementer, konserter, utstillinger med videre der kommunen er ansvarlig arrangør, eksempelvis Fredrikstad Kino, Den kulturelle spaserstokken, programmet på kulturhusene, bibliotekene etc. holdes fortsatt på vent/utsettes eller avlyses, i tråd med nasjonale anbefalinger. Kommunens kulturhus vil ikke lenger være stengt for leietakere.
- Skatehallen gjenåpner 22. januar, med begrensning i antall besøkende.
- Virksomhet Fritid i Fredrikstad kommune vil tilby en kombinasjon av gruppepåmelding til enkelte tilbud inne på klubbene (begrenset besøk), oppsøkende aktivitet, digital fritidsklubb (Discord) og enkelte uteaktiviteter i nærmiljøene.

Oppsummering

I tilfelle av et lokalt smitteutbrudd, der det er økt risiko eller konstatert smittespredning i samfunnet utover avgrensede utbrudd, anbefales det at kommunene raskt vurderer å innføre lokale smitteverntiltak. Fredrikstad kommune har, etter en medisinskfaglig vurdering av lokale forhold, kommet til at lokale tiltak må iverksettes, jf. smittevernloven § 4-1.

Ettersom tiltakene gjelder rettigheter og plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer, er det påkrevd å forskriftsfeste kommunale vedtak, jf. forvaltningsloven § 2.

Formålet med forskriften er å forbygge spredning av koronasmitte, gjennom å redusere antall nærkontakter i befolkningen. Nye smitteverntiltak gjennom lokal forskrift vurderes nødvendige for å forsøke å få en nedgang i smitten. I lys av det alvorlige smittebildet vurderes ikke tiltakene som for inngripende.

Kommunedirektørens vurdering er at gjennomføring av høring vil forsinke innføringen av tiltakene og dermed redusere effekten. Høring er derfor unnlatt, jf. forvaltningsloven § 37, fjerde ledd bokstav a.

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å vedta lokal forskrift om forebygging av koronasmitte, Fredrikstad kommune, Viken, med ikrafttredelse 22.1.2021 kl. 00.00. Kriseledelsens øvrige vurderinger, anbefalinger og tiltak foreslås tatt til orientering.